

TARBIJAVAIKLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/20-16885-013
Otsuse kuupäev	13. mai 2021
Komisjoni koosseis	Esimees Aase Sammelstlg, liikmed Maarja Mere, Mari-Lii Piiskop
Tarbija	
Kaupleja	Adamson consulting OÜ, 14830082
Tarbija nõue	Lepingust taganemine ja ettemaksu tagastamine.
Asja läbivaatamise aeg	16. apr 2021

Resolutsioon:

Komisjon otsustas:

1. jätta avaldus rahuldamata.

Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Kaupleja avaldas veebikeskkonnas reklaami koolituse korraldamisest 27.novembril 2020. Tarbija teatas kauplejale osavõtu soovist veebi vahendusel. Kaupleja esitas 3.novembril 2020 tarbijale arve nr 422 kahe osaluskoha eest 45,00 (a' 22,50) euro tasumiseks. Tarbija tasus arve 4.novembri 2020 maksekorraldusega.

25.novembril 2020 teatas tarbija, et ei saa koolitusel osaleda, kuna on puutunud kokku Covid-19 haige lähikontaktse isikuga ning palus ettemaksuna tasutud osalustasu tagastamist.

Tarbija on seisukohal, et tal on õigus tasu tagastamisele, kuna kaupleja ei selgitanud enne lepingu sõlmimist mingeid lisatingimusi; tarbija nõuab kauplejalt 45,00 eurot.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja on seisukohal, et tarbija nõue on põhjendamatu kuna kaupleja ei ole lepingut rikkunud. Kaupleja kodulehe õppekorralduse osas on selgitatud koolitusest loobumise võimalusi ja tagajärgi; kauplejal ei lasu kohustust lisada sellekohaseid selgitusi esitatavale arvele. Tarbija on osalemisest loobunud temast enesest tingitud põhjustel, mille eest kaupleja ei vastuta.

Komisjoni põhjendus:

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 p 1 järgi tekib võlasuhe muu hulgas lepingust. Esitatud tõendite järgi põhineb vaidlusalune õigussuhe käsunduslepingul. VÕS § 619 järgi kohustub käsundisaaja (koolitaja) vastavalt lepingule osutama käsundiandjale (koolituses osaleja) teenuseid, käsundiandja aga maksma selle eest tasu, kui selles on kokku lepitud.

Pooltel puudub vaidlus lepingu sõlmimise ja ettemaksu tasumise üle. Puudub vaidlus ka selles, et tarbija teatas 25.novembril 2020, et ei saa isiklikel põhjustel (eneseisolatsioonis

viibimine) koolitusel osaleda.

Pooltel on vaidlus teenustasu tagastamise üle. Tarbija on seisukohal, et tasu kuulub tagastamisele täies ulatuses. Kaupleja leiab, et ettemaks tagastamisele ei kuulu.

Komisjon lahendab esmalt küsimuse selles, kas tarbija 25.novembri 2020 tahteavaldus lõpetas lepingu ning seejärel otsustab ettemaksu saatuse.

VÕS § 631 järgi võib kumbki lepingupool käsunduslepingu üles öelda, kui ilmneb, et kõiki asjaolusid arvesse võttes ja mõlema lepingupoole huvisid kaaludes ei või oodata, et lepingut üles öelda sooviv pool jätkaks käsunduslepingu täitmist kuni käsundi täitmiseni.

Kuivõrd määratud tähtajaga tasulisest lepingust tekkinud kohustustest soovib vabaneda tarbija, peab tarbija tõendama lepingu erakorralise ülesütlemise eelduste esinemist.

Tarbija selgituste kohaselt ei ole lepingu ülesütlemine seotud kaupleja poolel lepingu rikkumisega. Tarbija põhjendas lepingu ülesütlemist tema enese võimaliku nakatumise ja viirusnakkuse ohu tekitamisega.

Kujunenud olukorras lepingu ülesütlemine tuleb lugeda õiguspäraseks. Poolte vahel sõlmitud lepingu täitmisel tekkinuks olukord, kus siseruumidesse kogunenuks lisaks tarbijale ka teisi inimesi. Tarbija ja temaga seotud teisel osalejal esinev võimalik viirusnakkus võinuks sellisel juhul üle kanduda teistele osalejatele ning kahjustada nende tervist. Sellises olukorras mõlema poole huvisid kaaludes tuleb pidada otstarbekaimaks lahenduseks lepingulise suhte lõpetamist.

Eelnevat kokku võttes leiab komisjon, et tarbija poolt esitatud lepingu ülesütlemise tahteavaldus oli kehtiv. Leping lõppes ajast, kui kaupleja sai tarbija e-kirja kätte, so hilisemalt 27.novembril 2020 (kaupleja vastuse kuupäev).

Järgnevalt hindab komisjon tarbija makstud ettemaksu (osalustasu) tagastamise nõuet. Komisjoni arvates oli ettemaksuna makstud registreerimistasul käsiraha iseloom (VÕS § 156).

Käsirahaks loetakse ühe lepingupoole poolt teisele lepingupoolele lepingu sõlmimise tõendamiseks ja selle täitmise tagamiseks antud rahasummat. Kui käsirahaga tagatud leping jääb täitmata käsiraha andnud lepingupoole süü tõttu, jääb käsiraha teisele lepingupoolele. Kui käsiraha saanud lepingupool nõuab talle lepingu täitmata jätmise tõttu tekkinud kahju hüvitamist, arvestatakse käsiraha hüvitise katteks (VÕS § 157 lg 1).

Pooled ei vaidle selles, et tarbija registreerus koolitusele veebi vahendusel. Kaupleja on registreerimistasu olemust ja selle tagastamatusega seonduvat selgitanud kodulehel õppekorralduse osas. Enne veebis registreerimisteate edastamist tuleb registreerijal kinnitada, et on tutvunud õppekorralduse tingimustega.

Seega ei saa komisjon nõustuda tarbija etteheitega selles, et kaupleja ei selgitanud enne lepingu sõlmimist registreerimistasu tagastamise tingimusi. Tarbijale pidid olema registreerimistasu tagastamise tingimused teada enne lepingu sõlmimist; tarbija pidi lepingu erakorralisel ülesütlemisel muu hulgas arvestama ka võimalusega, et registreerimistasu tagastamisele ei kuulu.

Nagu eespool selgitatud jäi leping täitmata (tarbijast) sõltuvatel põhjustel. Riigikohus on selgitanud, et lepingu erakorraline ülesütlemine ülesütlevast poolest tingitud asjaolude tõttu on hinnatav kohustuse rikkumisena, millest võib tekkida käsiraha/leppetrahvi tasumise ja/või kahju hüvitamise kohustus.

Eelnevast tuleneb, et kauplejal on õigus tasule, mitte üksnes lepingu alusel vaid ka seaduse alusel. VÕS § 628 lg 2 järgi eeldatakse, et tasu arvel kaetakse käsundisaajale käsundist tulenevate ülesannete täitmisel tavaliselt tekkivad kulud. Leping lõppes tarbijast (käsundiandjast) tuleneva asjaolu tõttu; kaupleja on pakkunud kompromissina erinevaid lahendusi; kaupleja tegevuses kohustuse rikkumist ei esinenud.

Hinnanud asjaolusid kogumis leiab komisjon, et ettemaksuna (käsirahana) tasutud osalustasu tagastamusega kaasnev tagajärg ei ole tarbijale ebamõistlikult koormav. Tarbija ei ole esile toonud, et osalustasu oleks ebaproportsionaalselt suur või et saabunud tagajärg oleks kohustuse rikkumist arvestades ebaproportsionaalne. Samas on kaupleja teinud koolituse korraldamisel kulutusi, mille katteallikaks on osalustasud.

Eelnevat kokku võttes leiab komisjon, et tarbija nõue registreerimisel makstud tasu tagastamises ei ole põhjendatud ja tuleb jätta rahuldamata.

Otsusele on lisatud komisjoni liikme eriarvamus.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Aase Sammelselg
/allkirjastatud digitaalselt/

Maarja Mere
/allkirjastatud digitaalselt/

Mari-Lii Piiskop
/allkirjastatud digitaalselt/